

Harkakötöny Község Polgármesterének

ELŐTERJESZTÉSE

Harkakötöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről szóló

.../2025. (...) önkormányzati rendelet megalkotása tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13.§ (1) bekezdés 7. pontja alapján a helyi önkormányzat feladata a kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

Az Önkormányzat, a helyi civil szervezetek, helyi magánszemélyek által kezdeményezett szobor, emlékmű vagy emléktábla állítás rendjéről jelenleg a településen nem áll rendelkezésre szabályozás az eljárásrendre vonatkozóan.

Az utóbbi időben felmerülő társadalmi igények alapján indokoltnak tartom az eljárásrend jogszabályban történő rögzítését **az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről szóló rendelet megalkotását és elfogadását.**

Az Mötv 42. § 8. pontja a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe sorolja a közterület elnevezését, köztéri szobor, műalkotás állítását.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Hatásköri törvény) 109. § (1) bekezdése szerint művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselő-testülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselő-testülete dönt és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.

A Hatásköri törvény 109. § (3) bekezdése szerint nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselő-testülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy **az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről szóló** rendelettervezetet a mellékletben meghatározott adattartalommal elfogadni szíveskedjék.

Harkakötöny, 2025. október 15.

Brassó Imre Albert
polgármester

**Harkakötöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2025. (...) önkormányzati rendelete
az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről**

Általános indokolás:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13.§ (1) bekezdés 7. pontja alapján a helyi önkormányzat feladata a kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

Az Önkormányzat, a helyi civil szervezetek, helyi magánszemélyek által kezdeményezett szobor, emlékmű vagy emléktábla állítás rendjéről jelenleg a településen nem áll rendelkezésre szabályozás az eljárásrendre vonatkozóan.

Az utóbbi időben felmerülő társadalmi igények alapján indokoltnak tartom az eljárásrend jogszabályban történő rögzítését **az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről szóló rendelet megalkotását és elfogadását.**

Az Mötv 42. § 8. pontja a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe sorolja a közterület elnevezését, köztéri szobor, műalkotás állítását.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Hatásköri törvény) 109. § (1) bekezdése szerint művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselő-testülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselő-testülete dönt és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.

A Hatásköri törvény 109. § (3) bekezdése szerint nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselő-testülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 21. § (1) és (2) bekezdése értelmében „a központi költségvetésről szóló törvény, annak módosítása és a központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény tervezetéhez tartozó indokolást nem kell közzétenni.

A kormányrendelet, a miniszteri rendelet, a miniszterelnöki rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete, valamint az **önkormányzati rendelet tervezetéhez tartozó indokolást - a jogszabály előkészítőjének az indokolásban kifejtett, erre vonatkozó álláspontja alapján - nem kell közzétenni, ha a jogszabály**

- a) jelentős társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása, környezeti és egészségi következménye, adminisztratív terheket befolyásoló hatása nem kimutatható, illetve
- b) technikai vagy végrehajtási jellegű.”

Tekintettel arra, hogy jelen rendelettervezetnek jelentős társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása, hatása, ezért az indokolást közzé kell tenni.

Részletes indokolás:

1. §-hoz

Ez a szakasz a rendelet hatályáról rendelkezik.

2. §-hoz

Ez a szakasz a rendeletben használt megnevezések és fogalmak, az emléktábla és a műalkotás fogalmának meghatározását tartalmazza.

3. §-hoz

Ez a szakasz az emlékmű, szobor és emléktábla, közterületek mellett elhelyezkedő ingatlanok falain emléktábla elhelyezésének céljairól rendelkezik. Az emléktábla állításáról a Képviselő-testület dönt.

4. §-hoz

Ez a szakasz meghatározza, hogy milyen kizáró okok fennállása esetén nem támogathatja a képviselő-testület emlékmű, szobor és emléktábla elhelyezését.

5. §-hoz

Ez a szakasz meghatározza az emlékmű, szobor és emléktábla elhelyezésének eljárásrendjét, a benyújtandó dokumentumokat és az elbírálás menetét. Meghatározza, hogy milyen kérelmet, milyen mellékleteket kell benyújtani az emléktábla állítása esetében. Ez a szakasz rendelkezik a költségviselésről és a szobor, emléktábla avatásának megszervezéséről és a tájékoztatási kötelezettségről.

6. §-hoz

Ez a szakasz rendelkezik a hiányosan benyújtott kérelmet követően az új szobor vagy emléktábla elhelyezésének engedélyezéséről.

7. §-hoz

Ez a szakasz rendelkezik az eljárási díjról, az elhelyezéshez során felmerülő közterület-használati díjakról, az önkormányzatot terhelő felmerülő költségekről.

8. §-hoz

Ez a szakasz rendelkezik a jogtalanul, a hozzájárulásnak nem megfelelően elhelyezett emlékmű, szobor vagy emléktábla jogkövetkezményeiről, a tulajdonost terhelő költségekről.

9. §-hoz

Ez a szakasz meghatározza a nyilvántartás vezetésre vonatkozó feladatokat, kijelöli a felelős személyt, rendelkezik a nyilvántartás tartalmi követelményeiről.

10. §-hoz

A rendelet hatályba lépéséről rendelkezik.

Harkakötöny, 2025. október 15.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLATI LAP
Harkakötöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2025 (...) önkormányzati rendelete
az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről
(a jogalkotásról szóló 2010. CXXX. törvény 17.§-a alapján)

A tervezett jogszabály várható következményei, különösen:

I. Társadalmi hatás: Az Önkormányzat emlékezetpolitikai döntései a társadalmi részvétel és az átláthatóság elveinek jobban megfelelő módon születnek meg.

II. Gazdasági hatás: A rendeletnek gazdasági hatása nincs.

III. Költségvetési hatásai: A rendelet megalkotása az önkormányzat költségvetésében többletkiadást eredményez, melyre a 2025. évi költségvetés biztosít fedezetet. A rendelet megalkotása az önkormányzat költségvetésében többletkiadást eredményez, mivel az emlékművek, szobrok és emléktáblák állítása, valamint azok engedélyezési, fenntartási és esetleges karbantartási feladatai költséggel járnak. Az eljárási költségeken túl számolni kell a helyszínek előkészítésével, közterület-rendezéssel, műszaki, esztétikai és szakértői vélemények elkészítésével, továbbá az emlékezetpolitikai feladatok megvalósításához kapcsolódó kommunikációs és ünnepszervezési kiadásokkal is. Ezen többletkiadások fedezetét a költségvetés biztosítja, amelyben az önkormányzat a közösségi értékek ápolására, a kulturális és történelmi hagyományok megőrzésére irányuló kiadások között elkülönített forrással számolt.

IV. Környezeti következményei: A rendelet hatályba lépésének közvetlen környezeti következménye, hogy szabályozza a közterületen elhelyezendő műalkotások, szobrok állításának rendjét, így befolyásolja a település arculatát.

V. Egészségi következményei: A rendelet hatályba lépésének közvetlen egészségi következménye nincs.

VI. Adminisztratív terheket befolyásoló következményei: Az adminisztratív terhekben kis mértékű növekedés következik be.

VII. A megalkotás szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: a rendelet megalkotásának elmaradása esetén a műalkotás és emléktábla elhelyezésének eljárásrendje jogszabályilag nincs megfelelően szabályozva.

VIII. Az alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: A meglévő szervezetrendszer és a tárgyi, pénzügyi feltételek biztosítása elegendő.

Harkakötöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../... (...) önkormányzati rendelete
az emlékmű, szobor és emléktábla állításának rendjéről

[1] Harkakötöny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete tiszteletben tartja a helyi választópolgárok közösségének önkormányzáshoz való jogát, amelyet a választópolgárok közössége demokratikus választáson leadott szavazata alapján, a település egészéért vállalt felelősséggel, közvetett módon gyakorol. A helyi közügyek intézésének, azaz a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásának, illetve a helyi hatalom önkormányzati típusú gyakorlásának szervezeti és működési kereteit – az Alaptörvénybe foglalt államműködés megvalósításának követelményével, valamint a jogszabályokban meghatározott jogaival és kötelezettségeivel összhangban -, az önkormányzati jogok kiteljesítése, a demokratikus működés feltételeinek megteremtése, a település önfenntartó képességének biztosítása, és a helyi közösség öngondoskodásra való képességének erősítése érdekében állapítja meg.

[2] Harkakötöny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. §-ában meghatározott feladatkörében eljárva Harkakötöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 9/2024. (XI.6.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 13. pontja alapján biztosított véleményezési jogkörében eljáró Ügyrendi Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed Harkakötöny Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén:

- a) művészeti alkotás közterületen és önkormányzati tulajdonú épületen történő elhelyezésére, áthelyezésére, lebontására;
- b) a nem önkormányzati tulajdonú épületen műalkotás elhelyezésének véleményezésére.

(2) A rendelet szabályait megfelelően alkalmazni kell a jogszerűen felállított szobor, műalkotás és emléktábla áthelyezése, szövegének megváltoztatása, felújítása vagy eltávolítása esetén is.

2. §

(1) E rendelet alkalmazásában

1. Művészeti alkotás: minden olyan egyéni, eredeti jellegű képző- vagy iparművészeti alkotás (különösen: szobor, dombormű, emléktábla, emlékmű, festmény, mozaik, építészeti vagy iparművészeti tárgy), amely közösségi, emlékezteti, kulturális vagy esztétikai céllal közterületen vagy középületben kerül elhelyezésre.
2. emléktábla: homlokzaton vagy valamilyen hordozófelületre rögzített, egy nézőpontból értelmezhető alkotás, jellemzően szöveges tartalommal, esetileg figurális ábrázolással;
3. szobor: térben elhelyezett, körüljárható műalkotás, anyagától függetlenül.
4. emlékmű: valamely személynek, eseménynek, történelmi korszaknak vagy közösségi értéknek maradandó formában emléket állító köztéri vagy középületben elhelyezett szobor, építmény, dombormű vagy más képzőművészeti alkotás.

(2) Az ideiglenes kulturális, művészeti kiállítás vagy installáció elhelyezésének szabályait a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet tartalmazza.

3. §

(1) Harkakötöny közterületein, a közterületek mellett elhelyezkedő ingatlanok falain művészeti alkotás, csak Harkakötöny Község Önkormányzata Képviselő-testülete hozzájárulásával helyezhető el.

(2) Művészeti alkotás elhelyezésének célja különösen

a) Harkakötöny, a magyar történelem, illetve Európa története és az egyetemes történelem szempontjából jelentős személy, közösség vagy esemény tiszteletére, emlékének megőrzésére vagy felelevenítésére,

b) az érintett terület esztétikai értékének növelésére,

c) a turisztikai vonzerő növelésére,

d) természeti értékek hangsúlyozására irányulhat.

(3) Személyről életében emlékmű, szobor nem állítható, emléktábla nem helyezhető el.

(4) Művészeti alkotás állításához – ha annak talapzatával együtt mért magassága a 6,0 métert meghaladja – az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló kormányrendeletben előírt esetben építési engedély is szükséges.

(5) A műemléki védelemmel érintett épületeken emléktábla, vagy ilyen épület környezetében műemlék, szobor elhelyezéséhez a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló kormányrendeletben előírtak szerint az illetékes örökségvédelmi hatóság előzetes hozzájárulása is szükséges.

2. Eljárási szabályok

4. §

Nem adható hozzájárulás művészeti alkotás elhelyezéséhez, vagy eltávolításához, ha a művészeti alkotás

a) címzettje nem felel meg a 3. § (2) bekezdésében foglaltaknak,

b) bármilyen örökségvédelmi előírást sért,

c) balesetveszélyes,

d) a környezetet károsíthatja,

e) műemléki bejelentési eljárás keretében meg lett tiltva, vagy

f) ellentétes a közterületek nevének megállapításáról, a házszámozásról, valamint a névtáblák és a házszámtáblák elhelyezésének rendjéről szóló önkormányzati rendeletben foglaltakkal.

5. §

(1) Művészeti alkotás elhelyezését az 1. melléklet szerinti adatlap, valamint a (2) bekezdésben felsorolt mellékletek hiánytalan benyújtásával kezdeményezheti minden természetes, jogi személy és jogi személyiséggel rendelkező szervezet. Az önkormányzat nevében műalkotás elhelyezésére javaslatot tehet a polgármester, az önkormányzat képviselői, bizottságai. A javaslatokat a polgármesterhez kell eljuttatni és a javaslatokat a bizottság véleményezi.

(2) A kezdeményezésnek tartalmaznia kell

a) az emlékmű, szobor vagy az emléktábla elhelyezése céljának leírását,

b) helyszínének pontos megjelölését – szobor esetén helyszínrajzon, emléktábla esetén homlokzati rajzon vagy fotón bejelölve -,

c) szövegezésének tervezetét,

- d) méretét és anyagát,
- e) látványtervét,
- f) az emléktáblán szereplő személy szakmai munkásságának rövid leírását,
- g) pénzügyi támogatás igénylése esetén a kezdeményező által esetlegesen vállalt önrész összegének feltüntetését,
- h) az Önkormányzat tulajdonának kivételével az érintett ingatlan valamennyi tulajdonosának írásbeli hozzájárulását.

(3) Amennyiben a művészeti alkotás elhelyezésének költségét részben vagy egészben az Önkormányzat állja, az avató esemény megszervezése az Önkormányzat feladata. Amennyiben a szobor vagy emléktábla a kezdeményező költségén kerül elhelyezésre, a kezdeményező feladata a rendezvény megszervezése, melyről az Önkormányzatot tájékoztatni köteles.

6. §

Új művészeti alkotás elhelyezéséről a Képviselő-testület a kezdeményezés 5. § szerinti hiánytalanná válását követően dönt.

3. Díjak

7. §

- (1) E rendelet hatálya alá tartozó eljárás díjmentes.
- (2) Művészeti alkotás Harkakötöny közterületén való elhelyezéséért közterület-használati díjat nem kell fizetni.
- (3) Az Önkormányzat támogatásával megvalósuló művészeti alkotás elhelyezésének, áthelyezésének, eltávolításának vagy felújításának fedezetét a mindenkori éves költségvetési rendeletben kell megtervezni.

8. §

Képviselő-testület hozzájárulása nélküli, vagy a hozzájárulásról szóló határozatban foglaltaknak nem megfelelően elhelyezett művészeti alkotást a polgármester – az eltávolításra vonatkozó felszólítás kézhezvétele után 15 nap elteltével – a tulajdonos költségére leszerelteti és elszállíttatja.

4. Nyilvántartás

9. §

A Harkakötönyben elhelyezett művészeti alkotásról a jegyzői referens nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

- a) az állítás, elhelyezés helyét, az elhelyezés időpontját,
- b) az elhelyezés engedélyezéséről szóló képviselő-testületi határozat számát,
- c) a kihelyező nevét, címét,
- d) a szobor vagy az emléktábla szövegét.

5. Záró rendelkezések

10. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Harkakötöny, 2025. október 22.

Brassó Imre Albert
polgármester

dr. Rékasi Cecília
jegyző

A rendelet kihirdetése a mai napon a Kiskunhalasi Közös Önkormányzati Hivatal Harkakötönyi Kirendeltsége hirdetőtábláján való kifüggesztéssel megtörtént.

Harkakötöny, 2025. október ...

dr. Rékasi Cecília
jegyző

KÉRELEM
művészeti alkotás elhelyezéséhez

A kérelem tárgya: mit kívánnak elhelyezni:*	szobor / dombormű / emléktábla / emlékmű / festmény / mozaik / építészeti vagy iparművészeti tárgy	
Mire irányul a kérelem*:	szobor / dombormű / emléktábla / emlékmű / festmény / mozaik / építészeti vagy iparművészeti tárgy elhelyezése, áthelyezése, cseréje, eltávolítása, szövegének megváltoztatása	
Kinek/minek a részére kívánnak emléket állítani:		
Az emlékmű, emléktábla, szobor elhelyezése céljának és indokának leírása:		
Szövegtervezet, méret, anyag:		
Helyszín pontos címe és helyrajzi száma:		
Avatás tervezett ideje:		
Emléktábla esetén annak típusa:*	csak szöveges	egyéb:
Kezdeményező szervezet, vagy személy neve:		
székhelye / lakcíme:		
Kapcsolattartó neve:		
telefonszáma:		
e-mail címe:		
levelezési címe:		
Megvalósítás várható teljes költsége (Ft):		
Önkormányzati támogatást igényel?	igen	nem
ha igen: mennyit?		

*A megfelelő rész aláhúzendó/bekarikázandó.

Mellékletek:

- Hozzájárulás személyes adatok kezeléséhez
- Látványterv, helyszínrajz
- tulajdonosi hozzájárulás (nem önkormányzati tulajdon esetén)

Dátum:

PH

 /cégszerű/ aláírás